

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj 01 0 K 006790 14 Kž 2
Sarajevo, 23.09.2015. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Filipović mr Ljiljane kao predsjednice vijeća, Gogala Zorice i Marić Slavka kao članova vijeća, uz sudjelovanje Dedić Dinele kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog L.R., zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, odlučujući o žalbi kantonalnog tužitelja iz Bihaća protiv presude Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 006790 14 K 2 od 07.07.2014. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 23.09.2015. godine u prisustvu federalnog tužitelja Halilović Muniba i branitelja optuženog L.R., advokata A.C., iz B. te u odsutnosti uredno obaviještenog optuženog L.R., donio je

P R E S U D U

Žalba kantonalnog tužitelja iz Bihaća odbija se kao neosnovana, pa se presuda Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 006790 14 K 2 od 07.07.2014. godine, potvrđuje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 006790 14 K 2 od 07.07.2014. godine optuženi L.R. (u daljem tekstu: optuženi) je, na osnovu člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), oslobođen od optužbe za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ (KZ SFRJ). Istom presudom odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava, a porodice oštećenih R.H., R.F., A.R. i Č.E. su, na osnovu člana 212. stav 4. ZKP F BiH, sa imovinskopравnim zahtjevom, upućene na parnični postupak.

Protiv ove presude žalbu je izjavio kantonalni tužitelj iz Bihaća (u daljem tekstu: tužitelj) zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se žalba uvaži, ukine prvostepena presuda i odredi održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije BiH.

Branitelj optuženog je podnio odgovor na žalbu kantonalnog tužitelja u koem je osporio navode iz te žalbe i predložio da se žalba odbije, kao neosnovana.

Federalni tužitelj podneskom broj T01 KTRZZ 0009017 14 od 15.09.2014. godine predložio je da se uvaži žalba kantonalnog tužitelja i prvostepena presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije BiH.

Na sjednici vijeća ovog suda, koja je održana u skladu sa članom 319. stav 4. ZKP FBiH, u odsutnosti uredno obavještenog optuženog L.R., federalni tužitelj je izjavio da ostaje kod osnova, navoda i prijedloga iz podnesene žalbe kantonalnog tužitelja kao i prijedloga iz navedenog podneska od 15.09.2014. godine. Branitelj optuženog je ostao kod svih navoda i prijedloga iz odgovora na žalbu, koje je izložio na sjednici vijeća, te je predložio da se žalba kantonalnog tužitelja odbije kao neosnovana i prvostepena presuda potvrdi.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Osporavajući prvostepenu presudu zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka tužitelj u žalbi ističe da u pobijanoj presudi sud nije naveo razloge o odlučnim činjenicama „u pogledu utvrđivanja odgovornosti optuženog L.R.“ iako u spisu postoje dokazi koji na to ukazuju, s tim, da sud nije obrazložio niti šta su svjedoci „posvjedočili u odnosu na odlučne činjenice“. Zbog toga tužitelj smatra da pobijana presuda nema razloga za primjenu načela in dubio pro reo tj. da nedostaju razlozi zbog čega je optuženi oslobođen optužbe. Pored toga, tužitelj smatra i da je izreka presude nerazumljiva iz razloga što, kako navodi u žalbi, “provedeni dokazi ne odgovaraju onom što je navedeno u obrazloženju“ (strana 4. žalbe, kraj prvog pasusa). Tužitelj takođe navodi i da je izreka protivriječna razlozima presude jer su materijalni dokazi, a koje je sud prihvatio kao valjane, u suprotnosti sa izrekom presude, te da sud te materijalne dokaze nije cijenio u vezi sa ostalim dokazima i to iskazima svjedoka iz kojih iskaza, po mišljenju tužitelja, proizilazi da je optuženi počinio krivično djelo za koje se tereti. Dakle, iz navedenog proizilazi da ovakvim žalbenim prigovorima tužitelj ukazuje da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) i člana 312. stav 2. ZKP F BiH.

U vezi sa ovim žalbenim prigovorima tužitelja najprije je potrebno istaći da bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH postoji ako je izreka presude nerazumljiva, protivriječna sama sebi ili razlozima presude ili ako presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama dok je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH počinjena ako sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog zakona, a to je bilo ili je moglo biti od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude, što mora žalitelj konkretno obrazložiti.

Imajući u vidu navedene zakonske odredbe kao i žalbene prigovore tužitelja, koji se odnose na ovaj žalbeni osnov, ovaj sud zaključuje da iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da

je prvostepeni sud, na stranama od 3. do 10. dao potpune i određene razloge zbog kojih je našao da postoji sumnja da je optuženi L.R. učinio krivično djelo za koje se optužuje, odnosno zbog čega je primijenio načelo in dubio pro reo, te optuženog oslobodio od optužbe. U vezi sa ovim žalbenim prigovorima tužitelja bitno je takođe istaći i da je sve provedene dokaze sud cijenio na način kako to propisuje odredba člana 296. stav 2. ZKP FBiH navodeći u presudi, u vezi svih relevantnih dokaza izvedenih tokom prvostepenog postupka, šta iz tih dokaza proizilazi, odnosno zbog čega se pojavila sumnja da je optuženi L.R. učinio krivično djelo za koje se tereti. Što se tiče žalbenog prigovora tužitelja da je izreka presude nerazumljiva jer, kako navodi u žalbi, "provedeni dokazi ne odgovaraju onom što je navedeno u obrazloženju" jasno je da ovakvim žalbenim prigovorom tužitelj ne može dovesti u pitanje razumljivost izreke osporavane presude. Neosnovan je i žalbeni prigovor da su materijalni dokazi u suprotnosti sa izrekom presude, o čemu će biti govora u nastavku ove presude u okviru žalbenog osnova pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Dakle, navedeni žalbeni prigovori tužitelja, kojim ukazuje da je prvostepeni sud počinio bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH odnosno iz člana 312. stav 2. istog Zakona, nisu osnovani.

Osporavajući zaključak suda da provedeni dokazi nisu dali dovoljno osnova za zaključak da je optuženi L.R. počinio predmetno krivično djelo tužitelj u žalbi ističe da je takav zaključak prvostepenog suda pogrešan jer, po njegovom mišljenju, u spisu postoji dovoljno dokaza za krivnju optuženog. U vezi s tim tužitelj se poziva na iskaz svjedoka G.G. iz kojeg, kako navodi u žalbi, proizilazi da je puška s kojim su ubijeni civili R.F., R.H., A.R. i s kojom je teško tjelesno ozlijeđen Č.E., pripadala optuženom jer je nakon događaja oduzeta od njega. To isto po mišljenju tužitelja proizilazi i iz iskaza svjedoka M.M., koji je obavio službeni razgovor sa G.A. i u vezi s tim sačinio službenu zabilješku. Ovaj svjedok je, kako navodi tužitelj u žalbi, izjavio da mu je G.A. ispričao da je bio u blizini kuće L.R., u selu J., u vrijeme zadnje košnje trave-otave kada je došla policija iz K. i kada je L.R. ispod jasala u štali izvadio automatsku pušku i predao je policiji. Već zbog iskaza ovih svjedoka kao i navedene službene zabilješke, kako tužitelj smatra, nije mogla biti donijeta oslobađajuća presuda.

Međutim, ovi žalbeni navodi tužitelja ne mogu dovesti u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Naime, iz obrazloženja osporavane presude proizilazi da je prvostepeni sud utvrđenju činjenice iz kojeg vatrenog oružja su ubijeni civili u zaseoku R., opština K., u kući Č.E., u noći između 19,00 sati i 19,30 sati, 10.02.1993. godine, te kome je pripadalo to vatreno oružje posvetio posebnu pažnju, jer nijedan očevidac događaja nije mogao identifikovatiubicu. U vezi s tim okolnostima, prvostepeni sud je cijenio kako materijalnu dokumentaciju u spisu tako i iskaze svjedoka na koje se sud konkretno poziva u presudi, pa i dokaze na koje se tužitelj poziva u žalbi. Tako je sud cijenio i iskaz svjedoka G.G., koji je u kritično vrijeme radio kao kriminalistički tehničar u S.j.b. K. Ovaj svjedok je, pored ostalog, izjavio da mu je automatsku pušku (kojom su, kako to proizilazi iz dokaza u spisu ubijeni navedeni civili) „neko donio nakon događaja“ i rekao da je ista oduzeta od L.R., a zatim je on tu

pušku poslao na vještačenje zajedno sa čahurama pronađenim na licu mjesta. Izjavio je da je zato to napisao u službenoj operativnoj evidenciji Stanice javne bezbjednosti K. za dan od 26.10.1993. godine, iako nije bilo nikakvih materijalnih dokaza da je ta puška zaista i bila oduzeta od L.R., odnosno da je on s istom bio zadužen. Ovaj svjedok nije mogao reći niti ime osobe koja mu je donijela tu pušku niti je to ime zapisano u službenoj evidenciji. U vezi sa ovom bitnom činjenicom - da li je predmetna puška oduzeta od optuženog, sud je cijenio i iskaz svjedoka T.N. koji je tada radio kao kriminalistički inspektor u Stanici javne bezbjednosti K. i koji je prisustvovao uviđajnim radnjama u zaseoku R. On je izjavio da nije došao ni do kakvih konkretnih podataka ko bi mogao počinuti navedena ubistva. Tužitelj se poziva na njegov iskaz iz istrage od 17.02.2010. godine u kome je ovaj svjedok izjavio da su čahure kojima su ubijeni civili u R. odgovarale izvršenom vještačenju automatske puške oduzete od L.R., ali da se ne sjeća da je u vezi s tim razgovarao sa L.R. jer je znao da ne može podnijeti krivičnu prijavu pa je smatrao da je bolje da ni L. ništa ne zna u vezi s tim. Međutim, po ocjeni ovoga suda ni ovakav iskaz ovoga svjedoka ne ukazuje da je kritične večeri optuženi L.R. pucao iz te puške i usmrtio civile, posebno što je na tom pretresu svjedok objasnio, a kako se to navodi i u prvostepenoj presudi, da operativnim radom na navedenom krivičnoppravnom slučaju nije prikupio dovoljno podataka da bi podnio krivičnu prijavu protiv L.R.. Pored toga, a što se ističe samo podredno, iz zapisnika o glavnom pretresu održanom dana 20.09.2012. godine ne proizilazi da je tužitelj taj zapisnik sa iskazom ovoga svjedoka, iz istrage od 17.02.2010. godine, uložio u spis. To ne proizilazi niti iz kasnijih zapisnika o glavnom pretresu. Dakle, imajući u vidu ovakve iskaze svjedoka G.G. i T.N. kao i materijalne dokaze-službenu evidenciju Stanice javne bezbjednosti K. iz koje proizilazi da je puška kojom su ubijeni civili u zaseoku R. predata u tu Službu dana 26.10.1993. godine, kada je poslata na vještačenje zajedno sa čahurama nađenim na licu mjesta, onda je i po ocjeni ovoga suda pravilan zaključak prvostepenog suda da iz ovih dokaza, van svake razumne sumnje, ne proizilazi da je predmetna puška bila ikad u posjedu optuženog L.R., a posebno u vrijeme kada su ubijeni civili bošnjačke nacionalnosti i da je on s tom puškom ubio civile.

U vezi sa žalbenim navodima tužitelja koji se odnose na iskaz svjedoka M.M. u žalbi se neosnovano tvrdi da sud nije cijenio njegov iskaz i u vezi s tim službenu zabilješku broj 05-1/04-5-2203/11, koju je dana 21.12.2011. godine sačinio ovaj svjedok. Tako je sud (na strani 8. zadnji pasus) naveo da iz službene zabilješke, koju je sačinio M., proizilazi da se G.A. nije mogao saslušati kao svjedok zbog teškog psihičkog stanja, pa se stoga iskaz svjedoka M.M. o onome što mu je G.A. ispričao u vezi optuženog L., a ni citirana službena zabilješka, nisu mogli prihvatiti kao validni dokazi. Međutim, tužitelj u žalbi u vezi sa ovakvim razlozima prvostepenog suda ne daje nikakve protivargumente, pa stoga ovakvi njegovi žalbeni prigovori ne mogu dovesti u pitanje pravilnost pobijane presude.

Tužitelj zatim u žalbi navodi da krivnja optuženog indirektno proizilazi i iz iskaza svjedoka T.R., Č.S., S.I., V.D., B.J., kao i iskaza svjedoka T.N. čije iskaze tužitelj u žalbi interpretira. Tako tužitelj u žalbi, navodi da je svjedok T.R., pored ostalog, izjavila da je kritične večeri čula od policajaca koji su došli na lice mjesta da je napadač pobjegao niz put u pravcu K. preskaćući potporni zid kod kuće A.M. i da je to bio L.R.. Međutim, ovakva interpretacija iskaza ove svjedokinje od strane kantonalnog tužitelja je potpuno pogrešna.

Naime, svjedokinja T.R. je izjavila da je čula da su policajci između sebe pričali ko bi mogla biti osoba koju su vidjeli da preskače zidić ali nisu mogli reći ko bi to mogao biti odnosno nisu naveli nikakvo ime jer ga zbog mraka nisu uspjeli vidjeti. Zato tako nešto, kako je objasnila, nije mogla reći niti svjedokinji Ć.S. Prvostepeni sud iskaz svjedokinje T.R. dovodi u vezu i sa iskazom svjedokinja Ć.S. i S.I., kao i svjedoka V.D. policajca, koji je kritične večeri bio na licu mjesta, a zatim i u kući T.R. Tako je svjedok V.D. u cjelosti potvrdio iskaz svjedokinje T.R. izjavivši da su on i kolega poslije događaja poslani na lice mjesta i da su kad su došli vidjeli muškarca koji je preskočio zidić nedaleko od mjesta događaja ali da nisu znali o kome se radi niti su u vezi s tim preskakanjem zidića spominjali ime L.R. Svjedokinja S.I. je izjavila da je nakon pucnjave istrčala iz kuće Ć.E. i to odmah za snahom Ć.S., pred kućom je ugledala da na putu neko stoji, i da joj je muški glas rekao „marš tamo“, te rafalno pucao prema njoj ali je taj napad preživjela bacajući se na zemlju. Izjavila je da je vidjela samo siluetu tog muškarca te da ga nije prepoznala ni po glasu ni po stasu. Kada se uzmu u obzir navedene izjave kao i izjava svjedoka Ć.S. (koja je izjavila da joj je T.R. poslije rata pričala da su policajci u njenoj kući „spominjali ime L.R.“), zatim da je svjedokinja S.I. izjavila da joj je snaha S. „pričala o tome“, onda se i po ocjeni ovoga suda nije mogao izvesti pouzdan zaključak da je osoba koja je usmrtila oštećene, te ranila još jedno lice, a nakon toga pucala u S.I., ne pogodivši je jer se ona bacila na zemlju, i da je nakon događaja ta osoba pobjegla preskačući zidić, bio upravo optuženi L.R.. Posebno, jer se postavlja i pitanje da li je osoba koju su policajci V.D. i njegov kolega vidjeli kada su bili poslani na teren nakon događaja da preskače zidić zaista i osoba koja je počinila ova ubistva civila.

Pravilno je prvostepeni sud zaključio da niti iz iskaza svjedoka B.J. kao i T.N. ne proizilazi da je civile R.F., R.H. i A.R., ubio optuženi L.R. i da je on ranio i Ć.E. te pucao na S.I. Tako sud na strani 8. pobijane presude daje ocjenu iskaza ova dva svjedoka. Sud navodi da je svjedok T.N., pored ostalog, izjavio da je čuo da se u selu R. pričalo da je L.R. ubio žene, a da je jedne prilike L. kod njega došao pijan, da je zatim i kod njega popio još nekoliko rakija i da je rekao da je on iz puške ubio H. i još jednu ženu. Dakle, i po ocjeni ovoga suda, ovakav iskaz T.N. nije pouzdan dokaz za zaključak da je uopće došlo do ovog razgovora, posebno imajući u vidu da je svjedok P.K. izjavila da je ona čula da je počinitelj ovoga ubistva upravo T.N. Pored toga, na osnovu ovakvog iskaza ne može se izvesti zaključak za koji se zalaže tužitelj u žalbi. Naime, pri tom, pored okolnosti koje navodi prvostepeni sud u presudi, treba imati u vidu i činjenice da su u predmetnom događaju ubijene tri žene i da je još jedna osoba teško tjelesno ranjena, pa i tvrdnja ovoga svjedoka da je optuženi pričao da je ubio dvije žene dovodi u sumnju vjeredostojnost ovoga iskaza, posebno što iz dokumentacije u spisu proizilazi da ovaj svjedok ima psihičkih problema.

Što se tiče iskaza svjedoka B.J. sud u pobijanoj presudi navodi da je ovaj svjedok, pored ostalog, izjavio da mu je A.M. rekao da je čuo da bi ubica navedenih žena mogao biti L.R. Dakle, žalbeni navodi tužitelja da sud ne cijeni dio iskaza ovoga svjedoka kada je izjavio da je čuo da je ubistvo tih lica učinio „onaj L.R. što radi u komunalnom“, kao i dio njegove izjave da je R. bio problematična osoba jer se za njega pričalo da je uzimao stvari – „dođe u kuću i čovjeku odveze drva“, da ga je viđao u uniformi SMB boje i da je imao poluautomatsku pušku, te da ga je prije i poslije ovog događaja viđao i sa automatskom

puškom i da mu je poznato da je L.R. bio pripadnik vojske RS, ne mogu dovesti u pitanje pravilnost ocjene iskaza svjedoka B.J. Kako ne postoje razlozi zbog kojih se prvostepena presuda pobija žalbom, ovaj sud je na osnovu člana 328. ZKP FBiH, žalbu kantonalnog tužitelja odbio kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrdio.

Zapisničar
Dedić Dinela,s.r.

Predsjednica vijeća
Filipović mr Ljiljana,s.r.